

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevni: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Valstríðið byrjað!

Í HESUM døgum hevur alt Føroya fólk høvi til at hoyra okkara fólkavaldu politikarar siga sína hugsan um flest øll samfelagsins viðurskipti. Útvarpið er farið undir at útvarpa drúgva orðaskiftið úr tinginum, sum hesaferð snýr seg um bæði lógsmansrøðuna á ólav-søku og uppskotið til figgarløgtingslóg fyri 1988.

HETTA má sigast at vera rættiliga stóru bita at svølgja í einum, men tingformaðurin hevur so avgjørt at leggja hesar báðar stóru umrøður saman. Tað kann so bæði hava fyrimunir og vansar, men gjørt er gjørt og mugu vit so bert vóna, at lurtarin kann fáa at hoyra ein áhugaverða og sakliga viðgerð av flest øllum viðurskiptum í samfelagnum.

TAÐ ER bert umleið eitt ár til vit aftur skulu á val. Tá verður løgtingsval og sitandi landsstýri sleppur at royna seg móti andstøðuni á tingi. Ilt er nú at gera sær metingar av einum komandi valúrsliti, og tað er neyvnan heldur rætt at brúka úrslitið av fólkatingsvalinum sum grundarlag fyri slíkum metingum.

VIT EIGA ikki at gerast klökk, um so verður, at útvarpaða orðaskiftið á tingið eisini fer at vera »startskotið« til løgtingsval-agitátiónina. Helst fer andstøðan her at nýta eitthvørt høvi til at seta kílir í samgonguheiðin, og landsstýrisflokkarnir í sínum lagi fara sjálvsagt at vísa á tað rætta í tí færdá politikinum.

NÓGV er avrikað síðani hetta landsstýrið tók við. Og hóast tað longu nú luktar av løgtingsvali, so er greitt, at nógv kann røkast nú eitt heilt ár eftir av skjøldum. Og her kemur so m.a. figgarløg-aruppskotið inn í myndina.

UPPSKOTIÐ til figgarløgtingslóg fyri 1988 javnvigar við 2,9 mia. kr. Hetta er stór øking í mun til seinasta figgarløg-aruppskot, men kemst tað m.a. av, at stuðulin úr Danmark nú er komin beinleiðis við á figgarløgina. Um uppskotið er annars at siga, at tað nú hevur eydnast at fáa rætt lag í aftur figgarviðurskipti okkara, soleiðis,

at landskasin nú kann svara hvørjum sitt til tíðina og harvið spara stórar rentuútreiðslur. Meðan undanfarnu uppskot til figgarløgtingslóg sum hetta landsstýrið hevur lagt fram, hava verið merkt av, at landsstýrið hevur skulað vent einum undirskoti á figgarløgini til eitt yvirskot. Eisini vita vit, at umráðandi hevur verið hjá hesum landsstýrinum at fáa í aftur rætt lag teir almennu grunnarnar, sum undanfarna landsstýrið misrækti við at yvirtrekkja teir uttan at jætta pening til at standa imóti møguligum tapi við.

HÓAST vit skjótt eru inni í einum valári, og ein tí kann rokna við, at arbeiði á tingi og í landsstýri verður merkt av hesum, so er kortini at vóna, at sitandi landsstýri verður fært fyri at stjórna landinum trygt og gott í enn eitt ár. Hóast flokkarnir, sum mynda landsstýrið, hvør sær eru ymiskir, so hava hesi trý árinu í samgongu víst, at teir m.a. hava havt eitt til felags og tað er loyaltitet. Onkur brotasjógur hevur verið, men sum heild má sigast, at Føroya fólk hevur kent tað sum, at vit í hesum landsstýrinum hava havt eitt stýri, ið ikki hevur verið merkt av innanhýsis keglari og klandri, men at tað harafurtímóti hevur brúkt tíðina til at røkka framstíg á flestu økjum.

AT landsstýrið eisini hevur verið noytt til at taka ópopulær avgerðir vita vit eisini, men eisini hetta er neyðugt, skal ein hava eitt stýri, sum meinir nakað við sínum politikki og ikki ber seg at sum vingliskeltur og orðloysingur.

VALSTRÍÐIÐ til komandi løgtingsval er so smátt byrjað. Andstøðuflokkarnir royna tað teir eru mentir at bílla fólk inn, at samgongan hevur spælt fallitt við sínum politikki. Lagt verður tí upp til at fáa eitt sokallað borgarligt landsstýri eftir komandi løgtingsval. Ti fer samgongan at forða fyri. Og við javnaðarflokkinum á odda skuldi lítil ivi verið um, at tað eydnast at varðveita verandi meiriluta, og harvið fær støðugt meiri »Glistrup« meinliki føroyski fólkaflokkurin líta ella onga ávirkna á landsins politikk komandi fyra árinu heldur.

jamú

tjak og meiningar

Føroysk flogferðsla

Lasse Klein, landsstýrismaður, kunngjórði fyri nøkrum mánaðum síðani, at hann var í samráðingum við altjóða felag um at flúgva uppá Føroyar.

Nú er tað at flúgva uppá Føroyar ikki nakað nýtt fyribrigdi. Hetta hevur Danair gjørt í nógv harrans ár. Endamálið við at samráðast við annað felag má tí fyrst og fremst vera hetta:

1. At gera flúgvingina uppá Føroyar biligari.

2. Ígjøgnum føroyskan partapening at tryggja at hetta letur seg gera. Vit hava síðani frætt, at »altjóða felagið« eitur Cimber-air, og er eitt lítið dótturfelag hjá Mærsk-air/Danair.

Og tað sigur seg sjálvt, at kappingin imillum eitt móðurfelag og eitt dótturfelag verður so sum so.

Vit, sum av og á nýta flogfarið, siggja, at beleggningurin uppá Føroyar er nógv størri enn beleggningurin uppá aðrar skandinaviskar rutur.

Ja, tað er at samanbera við charterflúgvung suður eftir. Flogfarið er nærum

altið fullsett.

Gjórði mær tann ómak fyri 2 árum síðani at spyrja Mærsk hvat tað kostaði at leiga eitt flogfar til Føroya. Fekk at vita, at Danair hevði koncession uppá Føroyarutuna.

Men um talan var um eitt felag av einhvørjum slag og flogfarið var fullsett báðar vegir, so kostaði hetta uml. 1000 kr. pr. persón aftur og fram.

Um flogfarið var fullsett annan vegin og tómt niðuraftur, so kostaði hetta 1300 kr. pr. persón.

At flogfarið var tómt niðuraftur merkir sjálvi, at tað hann gjórði ein seinni túr.

Tað vóru Spies og Tjæreborg, sum gjørdur tað møguligt hjá vanligum donskum borgarum og pensionistum at fara út at ferðast eina ferð um árið.

Frammanundan vóru tað bert handilsfólk og ríkfólk, sum høvdu henda møguleika.

Vanliga flogrutan til USA kostar einar 8.000 kr.

Tjæreborg og ameri-

kanska flogfelagið Towerair hava gjørt charter-túrar til USA í summari aftur og fram fyri 2000 kr.

Hetta letur seg væl gera figgarliga og ferðafólkatalið er munandi økt.

Karl Nolsøe visti eisini herfyri á okkurt dømi, har koncessionin var víkað ella avtíkin, og prisirnir á ferðaseðlum vóru farnir niður.

Vit búgva so passaliga langt burturi frá europeiska meginlandinum, at hetta at fingið ein ferðaseðil fyri 1300 krónur vildi givið øllum møguleika fyri einum ella fleiri túrum um árið uttanlands.

Og hví ikki tað!

Nú veit eg ikki hvussu langt landsstýrið er komið við sínum samráðingum, men tað er at vóna, at landsstýrið ikki missir endamálið við samráðingunum burtur, ella byrgir seg av, soleiðis at vit ikki røkka tí opinlysa møguleika vit hava til at ferðast biligari.

J.

Hugleiðing eftir valið

Nógv hevur verið tosað um høg-vinstra og mið-

valla-spæl á tí politiska vígvøllinum. Hvat hetta hevur við okkum froyingar at gera, tað mugu eg og mong onnur við mær seta spurnartekin við.

Ein litil tjoð, sum vit eru, hevur hvørki ráð ella orku at vera við í alheims politiskari orrustu, men er hetta væl skjálundi so sum tann politikkur og tann óhugnaliga herferð, ið hevur verið vist, sum ein altýðandi pest móti tí føroyska javnaðarflokkinum so sum at skira okkum kommunistar og tað, ið hetta hevur við sær. Tað sæst best upp undir hesum síðsta valinum, har bólkur í føroyskum politikki hava framfært so vørðan ókristiligan ræðusjónleik til tess at ræða tæy, sum hava hug at hyggja tann vegin.

Hetta er væl skjálundi, tá man hugsar um øll tæy, sum stilla upp við tí fyri eyga at koma í hesar politisku sessir, har tað er alt umráðandi at ørkyma fólk mest møguligt, so at gerandisdagurin verður gloymdur. So alt fyri framman verður so vakurt og ljósareytt, fyri mest møguligar atkvøður koma

í hús.

Hesi síðstu 15 árinu hava so gott sum allir flokkar havt umboðan í landsstýrinum, men hvat hava hesir flokkar figið burtur úr?

Tað er lítið og einki.

Hvor minnst ikki frimerkið hjá Paula, sum tá hevði eitt vírið á 1-2 kr., men sum eftir 4 ára skeið hansara blivu til 30000000000 mill. skuld føroyska borgarans, og ikki at gloyma sjálfstýrislandsstýrið í sinari tíð, har tað føroyska samfelagið ak á knønum og var víðat fella um av hungursarmóð, har okkara sjómenn vóru noyddir at rýma av landinum, men tó komu heim aftur við nógvum pengum, ið teir høvdu forvunnið í Íslandi og øðrum londum, so teir bæði kundu fáa tak yvir høvdið og mat í munnin.

Hetta er nokk nakað, sum vit, ið vóru børn tá, minnst og ikki gloyma. Hetta var einasti møguleiki tann føroyski sjómaðurin hevði tá fyri at yvirleva. Tann tíð er tibetur farin og vónandi kemur so vørðin tíð ikki aftur.

Javnaðarflokkurin hevur havt umboð á tingi og landsins leiðslu um hendi,

og hevur harvið vist í verki, at hann er tann flokkur, sum best hevur megnað at stýra hesum landi, tað merkja vit í dag, við tí góðu sosialu støðu vit eru í og øllum vinnu-møguleikum vit hava. Har grundarsteinurin við heimastýrisløgini hevur gjørt, at vit kunnu kalla okkum tíð. Hetta er javnaðarflokkinum fyri at takka og ikki teimum røt-føroysku flokkunum.

Mangt hevur hesin bólkur av froyingum verið kastaður fyri og ofta láva vit verið skýrd ódemokratisk og russar-ella kinverja-vinir.

Men hvat nyttu ger alt hetta, tá á stendur, tá eru tað best vit froyingar, ið kunnu hjálpa. Tað verður hvørki Kreml ella Washington ella Peking, ið tá vera í eygsjón.

Hetta vita vit javnaðarfólk og lurtu tí ikki so nógv eftir, men leggja heldur alla orku her hjá okkum, tí tað er í landi okkara vit skulu líva hóast alt.

Ti vil eg her venda mær til tað unga fólk: Hugsið tykkum um, tí um eitt ár eru tað tit, ið skulu avgera, hvør skal halda fram at stýra hesum landi.

Við javnaðarkvøðu E.D